

SZOMBAT

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben házhoz hordva: Vidékre postán szállítva.
Egész évre . . . 36 korona Egész évre 40 korona
Negyedévre . . . 9 korona Negyedévre 10 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.

A szerkesztőség kéziratok visszafizetését és hirdetések a saadására nem vállalkozik. Kiadóhivatalhoz intézendők.

Bor, buza, békesség.

Valahára van miben gyönyörködünk: esik az eső. Amiért a magyar gazda verejtékezett, a termés mégis csak meglesz Isten áldásából. Dolgozott és imádkozott a gazda a mindennapi kenyérért, meg is adja az Úr. A zöldelő kalászba borult Alföldön egyszerre felvidult a már-már tikkadó határ, lesz buza, bor, — csak békesség nem lesz.

Az esővel egyidejűleg jön a hír, hogy a kormány a cséplőgépnél fogja rekviráltatni a gazda munkájának eredményét a H. T. bizományosai által. Ugy tudjuk, a gazdaközönység a rekvirálásokat legközelebb impozáns nagygyűlésen fogja szóvá tenni. Igazuk van. Elvégre a magyar gazdáknak is lehet talán beleszólásuk abba, hogy az ő munkájuk eredményét hogyan fordítsák a haza javára.

A haza ügye hát eligazítódik valahogy — de a békesség kérdése sehogy sem áll.

A külső béke dolgában Keleten eljutottunk a román békéhez. Oláh béke biz az, nem „magyar béke,” aminek lennie kellene. Magyarország kap 5000 négyszögkilométernyi görbe hegyet, de a moldvai csángókat továbbra is szabadon foszthatja meg nyelvükkel és vallásuktól Románia, az oláh hadügyminiszter hangosan dicsekszik vele, hogy 25—30 százalékát adták meg annak, amit követeltek tőlük, ráadásul még Besszarábiát is megkapja Románia — ha vesztett háború után ilyen jutalmat kapnak az árulók, mit zsebelhetek volna — ments Isten! — győzelem esetén? Az árulásért úgy lakol Románia, hogy nagyobb lesz, mint volt valaha. Hja, Magyarország érdekeit nem képviselte senki úgy, mint ahogy a független Bulgária a maga érdekeit erősen érvényre tudta juttatni. Pedig valamivel több magyar vér ömlött ebben a háborúban, mint bolgár!

A belső béke sem valami biztató. A kisebbség többsége és kisebbsége tessékeli ki egymást a pártból s kedélyeskednek azon, hogy kié a pártkör, a cím, a jelleg és a pártkassza? Apponyinak sikerült a pártját belevinni egy alaklásba, amelyben benntmaradniok nem lehet, kimenni pedig nincs hova. Andrássy vezére lett egy pártnak, a melyben most hét személyes hívének nincs több embere. Egy bizonyos: a választójog reformja most már hamarosan tető alá kerül s lehet komoly munkához látni — ha Andrássy, Károlyi, Vázsonyi és Buchinger urak engedik. S ha nem? akkor kezdődik előről a komédia, míg egyszer egy erős kéz közébe nem csap az egész béka — egér háborúnak.

Hol lesz az ipari szakiskola?

Városi közgyűlés.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága tegnap este 8 óráig tanácskozott a kitűzött ügyek felett. Különösen két kérdésnél: a fa- és fémipari szakiskola és az állami leánygimnázium telkének kijelölése felett keletkezett hosszabb vita.

A szakiskola végleges elhelyezésére a tanács a Nagypiac tér Kossuth-utca végén levő egyhatodát javasolta, a közgyűlés azonban ezt a területet nem hajlandó beépítés céljaira átengedni, mert szükségesnek tartja a tér szabad fenntartását, hanem utasította a tanácsot, hogy más helyről gondoskodjék a szakiskola céljaira.

A leánygimnázium ügyénél szintén veszályban volt a tanács javaslata, de végre mégis elfogadták az előterjesztést.

A közgyűlésen Ember Géza főispán elnökölt.

A polgármester havi jelentésében feleliti, hogy néhai Hlatky Endre főispán arc-képét Endrey Sándor festőművész elkészítette s az megérkezett. A 37. gyalogezred egy különítményét átvonulásuk alkalmával a pályaudvaron a város megvendégelte, amit a katonák hálás köszönettel fogadtak. — Gombos Zoltán alezredest, a 4. honvédegyalozred parancsnokává történt kinevezése alkalmából a polgármester a város nevében üdvözölte, amiért köszönetét fejezte ki az új parancsnok. — Bejelenti a polgármester, hogy a város tanácsa a hivatalos órákat továbbra is délelőtt egyfolytában állapította meg. — Végül részvétellel emlékezik meg Küzdy Kálmánra, a villamosmű 15 évig volt főkönyvelőjének elhunytáról s indítványozza, hogy a törvényhatóság részvétét jegyzőkönyvbe iktassa s az özvegyhez részvétiratot intézzen.

Balogh Döme indítványozta, hogy a hivatalos órákat reggel 8 órától déli 12 óráig és délután 3-tól fél 6 óráig állapítsák meg.

Biró Márk a parkok elhanyagolt állapotára hívja fel a polgármester figyelmét.

Rimler Károly hivatkozik a szabályrendeletre, amely szerint a tanács joga a hivatalos órák megállapítása. A parkok rendbepozására nem kap munkaerőt, pedig már nagy-napszámot ígért s a katonai parancsnokságtól is hiába kért munkaerőt.

A jelentést és a választ tudomásul vették.

Beterjesztette a tanács a belügyminiszter leiratát, amelyben nem hagyja jóvá a törvényhatóság azon határozatát, amelylyel Lukács Odón főjegyzőnek az élelmezési ellátás vezetéséért megszavazott havi 1000 korona tiszteletdíjat nem hagyta jóvá. A tanács javasolja, hogy előbbi határozatát tartsa fenn a törvényhatóság s feliratban kérje annak jóváhagyását.

A tanács javaslatát egyhangulag elfogadták.

A belügyminiszter nem hagyta jóvá a Kőszeghy József v. főmérnök részére megszavazott fizetésrendezést, mert ily aránytalanul magas javadalmazás a város háztartási viszonyaival arányban nem áll. A városi tanács javasolja, hogy újból irjon fel a törvényhatóság a megszavazott összegek jóváhagyásáért.

Dr. Medvigy Gábor nem helyesli, hogy egyes tisztviselők fizetése egyoldalulag rendeztesse. Indítványozza, hogy a kérdést vegyék le a napirendről s majd az összes tisztviselők fizetésének rendezésével együtt vegyék tárgyalás alá.

A többség dr. Medvigy Gábor indítványát fogadta el.

Kolozsvár város feliratát egy erdészeti főiskola felállításáért, valamint Győr város feliratát a lakás termelés fokozása érdekében, továbbá Sopronmegyének, a fiúvarsói vasuti összeköttetés létesítése iránt a kormányhoz intézett feliratát hasonló szellemű feliratokkal pártolják.

A tanács javaslatát azzal fogadták el, hogy a fiúvarsói vasut érdekében készítenő feliratban kérjék, miszerint a magyar alföldön Nagyvárad város érintésével létesítesse.

A városi nyilvános könyvtár módosított szabályrendeletét záradékolta s a gyám-pénztár 1916. évi zárszámadását elfogadták.

Hol legyen az ipari szakiskola.

A tanács beterjeszti javaslatát, hogy az állami fa- és fémipari szakiskola végleges helyéül a Nagypiac térnek a Kossuth- és Hlatky-utcák végén levő négyszögterület jelöltesse ki. Bemutatták a nagyváradai ipartestület beadványát, amelyben kéri, hogy ez a terület hagyassék meg egy tervbe vett ipari vásárcsarnok részére s a szakiskola az Echerolles-ház hátamegett levő területre építesse.

Czeglédy Jeremiás szerint a szakiskola felépítése mindnyájunk kötelessége, de nem más intézmény kárára. Vázolja az ipari árucarnok fontosságát. A szakiskola bárhol kitűnő iskola lesz, de az árucarnok nem mindenütt felel meg céljának. Kéri, hogy teljesítsék az ipartestület kérelmét.

Baróthy Pál nem tartja kívánatosnak, hogy a köztereket beépítsék. Más városok óriási áldozattal létesítenek befásított köztereket. Minden városfejlesztési terv, amely ezzel ellenkezik, téves. Közegészségi tekintetben szerencse, hogy Nagyváradnak van ilyen tere. Nem helyes az iskolát a vásári forgalom gócpontjává tenni. Az ipartestület kérése megfontolandó. A jövő mutatja meg, hogy a Nagypiac-tér köztér vagy vásártér lesz-e. A szakiskolát egyáltalában nem építené a Nagypiac térére. Leghelyesebb eszme volt, hogy a Rákóczy-uti honvéd laktanya helyére építsék a szakiskolát, ahol díszére lett volna a városnak, de ez nem sikerült. — A szakiskola telkének kijelölése még nem aktualis s a tanács eszközöljön ki halasztást. Van más terület, az után nézzenek. Nem fogadja el a tanács javaslatát, hanem indítványozza, hogy utasítsák a tanácsot, más alkalmas területet szerezzen a szakiskola részére.

Sztarill Ferenc szintén ellenzi a Nagypiac tér beépítését. A szakiskolának rendes hely kell. A Nagypiac-teret hagyják meg vásártérnek. Ott kell felépíteni az ételmezési vásárcsarnokot, a szakiskolának pedig kereszsenek más területet. Ilyen van, ő is tud többet.

Rimler Károly polgármester elfogadja azt, hogy a teret tartsák fenn, de akkor semmi mást ne építsenek oda. A szakiskolának 10000 négyzetméter terület szükséges. Hol van ilyen terület? Három miniszter sürgeti a szakiskola helyének kijelölését, mert azonnal hozzá akarnak fogni az építéshez. A városi tanács az új városfejlesztési tervben a külső területeken akar köztereket létesíteni, míg a szakiskolát az ipari göcponton kell felépíteni. Négy millió épület lesz a szakiskola. A Kapucinus és Zöldfa utca végén levő terület teljesen megfelelő lenne erre a célra. A halasztási indítványt elfogadja.

Lukács Odön szólalt fel ezután s részletekkel foglalkozik és a dolog historikumát ismerteti. A szakiskolának feladata, hogy élőszerve legyen ipari életünknek. Fejtesse a közműhely fontosságát a kisiparra s ezért a szakiskolát az iparhelyeknek kell legmélegebben támogatni. Ott felel meg céljának a szakiskola, ahol könnyen megközelíthető, vasut mellett van s ezért szükséges, hogy az a központban legyen. Ezzel szemben az ipari áruháznak még csak egy távoli eszme. Annak terheit nem bírják meg az iparosok. Baróthy Pál beszédét cáfolja. A Nagypiac egy részét középületekre le kell foglalni. Egy élelmiszer-áruháznak kell építeni Kapucinus utca végén, míg az ipari áruháznak a Nagypiac-tér közepén van helye, ha majd megcsinálják. A halasztást nem ellenzi, de nagyon fontolják meg a dolgot.

Baróthy Pál nem látja igazolva, hogy csak akkor lenne a szakiskola létesítése biztosítva, ha az a Nagypiacon épül fel. Akarjuk a szakiskolát, mindent megadunk, de nem akarjuk a város jövő fejlődését megakasztani. Válaszol Lukács Odön beszédére. Fenntartja indítványát, hogy a teret nem építi be, de ha leszavazzák, akkor az ipari áruháznak jöjjön a Nagypiac-tér kijelölt helyére, mert ha az ipariskola jön oda, akkor az egész teret beépítik. A városnak szabályozási programjának kellene lenni, hosszú időre előre megállapítva s a város teherbíró képessége szerint hosszabb időre beosztva.

Sztarill Ferenc védi előbbi álláspontját.

Rimler Károly azt látja Baróthy Pál indítványából, hogy nem kell a szakiskola.

Közbeszólások: Kell, de más helyen!

Tabéry Armin elfogadja Baróthy indítványát, a kérdés nincs jól előkészítve. A város szabályozási tervének előkészítését 1912-ben elhatározták, ma sincs meg, pedig ha ez meg lenne, nem volna most sem vita. Indítványozza, hogy utasítsák a tanácsot, hogy a szabályozási tervet haladéktalanul készíttesse el.

Dr. Medvigy Gábor ő is feltétlen szükségesnek tartja ezt. Míg a Nagypiac tér teljes felhasználásáról egy teljes terv nem lesz, addig nem fogad el semmit a tér parcellázására. A szakiskolának van más terület, pl. meg kellene venni az irtalmasok kertjét, vagy a gör. kath. szeminárium óriási kertjét, vagy a tűzoltó laktanyát és város majort kell kitélepíteni. — Pártolja Baróthy indítványát.

Lukács Odön válaszol Baróthy-nak. A Nagypiac-tér egy részére az élelmi vásárcsarnokot kell építeni, de akkor nem lesz szabályos, tehát a másik kockát is be kell építeni. Igaz, hogy lehet találni a szakiskolának más helyet, de ott nincs vasut, az pedig szükséges.

Dr. Stokker József szintén Baróthy indítványát pártolja. Teret nem szabad beépíteni, de ha mégis teszik, akkor csak ipari és kereskedői célra. Keressen a tanács más helyet a szakiskolának.

Ezután 23 szóval, 21 ellen elfogadták Baróthy Pál indítványát, hogy a tanács által javasolt területet a szakiskola céljaira nem adják át s utasítják a tanácsot, keressen e célra más területet.

A tanács javasolja, hogy a fa- és fémipari szakiskola ideiglenes elhelyezésére vásárolja meg a város a Schlauch téren levő Szabó-féle házat. — elfogadták.

A tanács javasolja, hogy Fröhlich Jánossal hosszabbítsák meg egy, illetve két évre a hentesárugyár és üzlethelyiség bérletére kötött szerződést. — Elfogadták.

A leánygimnázium.

A Nagyváradon felállítandó leánygimnázium felállítására megkötött megállapodást elfogadás végett előterjesztette a tanács.

Dr. Medvigy Gábor elismeri a leánygimnázium szükségét, mint társadalmi szükségletet s annak fontosságát fejtegeti. Kifogásolja azonban, hogy a régi városháza telkét adják át erre a célra. Szolgalmi joga van erre az államnak a kir. tábla révén. Itt lenne a mód, hogy a gör. kath. szeminárium kertjének a megvételével utcát nyissanak s ott építsék fel a leánygimnáziumot s a polgári és elemi leányiskola épülete és telke megmaradhatna a városnak. Ez irányban indítványt terjeszt elő.

Rimler Károly válaszolja, hogy az állam a leánygimnázium felépítését is kívánta, de végre elfogadta csak a telket. Ha most ezt nem szavazzák meg, kockáztatják a leánygimnáziumot, mert a miniszter nem fogadja azt el, amit Medvigy indítványozott.

Dr. Thury László védi a tanács javaslatát. A leánygimnázium monumentális lesz, azt nem lehet egy mellékutcaba eldugni.

Biró Márk a leánygimnáziumot igénybe vevő 150 jómódú családdal szemben rámutat a polgári leányiskolát igénybe vevő 800 szegény családra, akik érdekében nem lehet a polgári iskolát kitelepíteni. Ezt meg kell hagyni a helyén. Pártolja a Medvigy indítványát.

Rimler Károly csodálkozik, hogy most mondják, hogy nem kell a leánygimnázium. A polgári leányiskolát nem hanyagolják el. Éppen most szavazták meg a Szabó-ház megvételét, ahol diszes polgári leányiskolát építenek.

Többek hozzászólása után a tanács javaslatát fogadták el.

Interpellációk.

Ezután az interpellációkra került a sor. Kiss Dávid a villamoson tapasztalható közrend ellenes dolgok megszüntetését kéri; Kelen Béla a Rimanóczy földben és szállodában tapasztalt szabálytalanságok ügyében kér vizsgálatot; Balogh Döme pedig a Kossuth szobor ügyében, majd a tervbe vett új városi konyha felállítása tárgyában kér felvilágosítást.

A válaszokat tudomásul vették.

Az interpellációk után előterjesztésre került a tanács javaslata, hogy a szeszüzem céljaira vásárolja meg a város a Klein-féle kolozsvári utcai telket és berendezést 80000 koronáért; új építkezésre pedig 37000 koronát szavazzon meg. — Elfogadták.

Az esküdtek alaprajzstrómát összeállító bizottságba dr. Hoványi Gyulát és Kelemen Bélát küldték ki.

A kath. nővédő egyesület Napközi otthonára 2000 k-t megszavaztak.

A tanács javaslatát, hogy Czeglédy István aljegyzőnek a faüzem vezetéséért az elmúlt 3 évre 1800 kor. jutalmat adjanak, levetették a napirendről.

Elismerés az érdemnek.

Márkus János hegybíró nyugdíjaztatásának kérdésénél dr. Molnár Imre szólalt fel s méltatta a kiváló férfi érdemeit. Márkus János akkor vette át a hegybíró hivatalt, mikor a filloxera elpusztította a szőlőket s hogy a szőlőhegy ma nagy érték, azt főleg az ő

buzgalmának lehet köszönni. A múlt évben is a szőlőhegy 4-5 millióval gazdagította a polgárságot. — De ennél még nagyobb érdeme, hogy a szabadságharcban ő volt az első, aki felesküdött a honvédszázlóra s életét, vérét áldozta a magyar szabadságért. Ez a ma 91 éves érdemes polgár ma az egyetlen élő volt 48-as honvédtiszt Nagyváradon. Ha a város nem tehetné, a polgárságnak volna kötelessége, hogy hátralévő életét megkönnyítse. Indítványozza, hogy 36 éves szolgálatért egész 2000 korona fizetésével nyugdíjassa; továbbá adja meg a város részére azt az évi ezer koronát, amit eddig is kapott a megszüntetett szőlőtelep kezeléséért.

Az indítványnak a nyugdíjra vonatkozó részét elfogadták, az ezer koronára vonatkozó részét pedig a jövő közgyűlésre tűzték ki.

Apróbb ügyek elintézése után a közgyűlés véget ért.

A Négyesek ereklyekiállításának megnyitása.

Áldozócsütörtökön délelőtt előkelő és diszes közönség jött össze a vármegyeház nagytermében, hogy jelen legyen a négyes honvédek ereklyekiállításának megnyitásán. A lépcsőházban megatottsággal szemlélték mindenki a dicső harcok szinterének, a Monte San Gabriele és a Monte San Michelének kicsinyített mását fedezékekkel, kavernákkal, rejtett ágyukkal és drótsövényekkel. Nagy érdekessége az előtérnek egy olasz bethlehem, amelyet vitézeink egy olasz fedezékből hoztak, gyönyörű a biborselyem miseruha, amelyet a Zita kápolna kapott Augustus királyi hercegasszonytól. A lépcsőházat az előtér délszaki növények, tölgyfa és cserkoszorúk díszítették, a teremben, a folyosókon s a kapu alatt négyes honvédek örködték, a tisztikar Hevesy Zoltán őrnagygyal élén a bejáratnál fogadta a vendégeket.

A megnyitásra megérkezett József királyi herceg képviselőjében Salomon Arthur altábornagy, állomásparancsnok. Leölkes Sándor alezredes a pozsonyi 18. pótzászlóalj parancsnoka Kratochvil Károly ezredes képviselőjében, a négyes honvédek képviselőjében Jámbor, Mucsi és Kristóf hadnagyok, a debreczeni 3. honvédgyalogezred képviselőjében Andor Kornél főhadnagy és Faragó Béla hadnagy, a 37. gyalogezred képviselőjében Fekete Ferenc dr. és Tausz István főhadnagyok, Morár György hadnagy, ezenkívül az 1. honvéd gyalogezred és a 4-IV. népfelkelő gyalogezred képviselői.

Megjelentek továbbá gróf Széchenyi Miklós püspök képviselőjében Brém Lőrinc kanonok, Matatinszky Lajos és Ember Géza főispánok, Arnóthalvy alezredes, Fráter Imre dr. főorvos, Hoványi Géza dr. udv. tanácsos képviselő, Lukács Odön polgármesterhelyettes, Sztaniszlavszky Adolf dr. főügyész, Németh István pénzügyigazgató, Fráter Barnabás alispán, Kozáry Gyula dr. tábori plébános, Fráter Iván dr. főispáni titkár, Kovács Lajos dr. főgimnáziumi igazgató, Kober dr. t. esperes, Pallay Lajos, Kőszeghy József.

Scharf Károly karmester kitünő vezetésével a honvédenekar játszotta az ünnepi nyitányt s utána Hevesy Zoltán őrnagy a következő meghatározó és emelkedett szellemű beszédet mondotta:

Mélyen tisztelt Uraim és Hölgyeim!

Szent-László városában, Biharvármegye történelmi nevezetességű megyeházájának termében, a dicső elődök szellemei között, mint a 4. honvéd pótzászlóalj parancsnoka a 4. honvédgyalog-

ezred és a 4. honvéd pótzászlóalj nevében szíven mélyéből üdvözlöm önöket, kérve, hogy tekintsek meg kiállításunkat azzal az érzéssel és szeretettel, mely azokat vezette, kik ezt gyűjtötték, megteremtették. A drága vérel szerzett magyar haza védelmében részt vett honvédség egyik kiváló ezredének, a dicső négyesek küzdelmeinek, szenvedéseinek néma, de mégis beszédes tanúi ezek.

Annak az ezrednek ereklői ezek, melyek már 4 éve a galíciai kárpáti harcokban, majd a Karszt borzalmi között oly dicsőn állotta meg helyét s vette ki részét hazája szent földjének védelmében kiváló s minden alárendeltje által imádásig szeretett parancsnoka, sz. Kratochwil ezredes vezetése alatt.

E hősi harc nagy véraldozatot követelt, sok derék harcos életébe került, kik vérüket áldozva vívták ki a sikert, mentették meg a hazát, támasz nélkül hagyva családjaikat.

E támasz nélkül maradtokon segíteni nekünk szent kötelességünk.

E tárgyak szemlélete fel kell, hogy támassza lelünkben mindazt az emberfeletti szenvedést, küzdelmet, melyet a sok jeltelen sir zárt le.

Ez a szenvedés, ez az áldozatkészség tőlünk is odaadó áldozatkészséget követel, nincs köztünk senki, ki ezt ne érezné.

Most tehát, midőn e kiállítást a 4. honvéd gyalogezred és pótzászlóalj nevében megnyitom, hivatkozom e szent kötelességre és hálásan köszönöm, hogy megjelenésükkel a haza védelmében elesett bajtársaim emlékének áldoznak.

A nemes áldozatkészségre felhívó beszéd után a honvédszenekar a Himnuszt játszotta, majd *Bihari Ákos* szavalta el hatalmas erővel *Lehoczky honvédhadnagy* „*Kratochwil népe*” című erőteljes költeményét s a honvédszenekar hangversenye mellett a közönség megtekintette a sok véres emlékhöz fűződő ereklyetárgyakat, képeket és szobrokat.

A kiállítás első napja tizezer koronát jövedelmezett a hadiárva és özvegyek javára. A kiállításon állandóan lesznek hangversenyek. Egy jó, minden műtárgyat befoglaló katalógust nagyon szeretne a közönség.

A kiállítás érdekességei.

Egy orosz tele fon-szekrény. 1915. januárjában Kis Csörtész előtt állott az ezred. Az orosz tüzérstől nagyon sokat szenvedtek honvédeink, mert az bámulatos ügyességgel volt tájékozva minden legkisebb mozgás felől. Mindenre lőtt. A pontosság okát Szabó Károly tizedes fedezte fel. A két rajvonal közötti lombos fán volt az orosz tüzérstől megfigyelő telefonszekrényvel felszerelve. Szabó alkonyatkor meglepte és szekrényestől behozta az orosz őrmestert.

Egy kozák lánca. A 20. hadosztály huszárjaival kozákok kerültek össze, 1914. szeptemberben, Galiciában. Merészen szegtek nekik láncaikat, de a huszárak rövid kardja hamar megfutamtotta a hires kozák járőrt. Az erdőben csak úgy tudtak megmenekülni, hogy büszkeségüket, a láncaikat eldobálták.

Egy 30,5 repesz. 30,5 sel lőttük 1915. júniusban a Vrsic magaslatot. Kratochwil ezredes figyelte a lövés eredményét, lábához zuhant ez a repesz.

Egy Olasz evőcsésze, bádognól. Csak nehezen, csendben és sötétben lehetett kiosztani a vacsorát a s. martinoi állásokban, hol az ellenség 4-5 lépésre volt állásainkban, ugyanazon futóárkokban. *Estéknél eljárt Paolo Rippi gyalogos a jó magyar vacsoráért, míg egyszer, mert nagyon toladott, az egyik századparancsnok elé cipelték. Felismerték, elfogták. Az övé volt a csajka.*

A 4-es Frontszínház előadása.

A 9-én megnyíló Hadi-kiállítás keretében lefolyó ünnepségek fénypontja a 4-es Frontszínház előadása nem a már előzőleg publikált 19. 20. án, hanem május 18-án fog megtartani a Szigligeti színházban.

Az estély páratlanul álló gazdag és változatos műsorával, eredeti, szórakoztató, mulattató s kivétel nélkül irodalmi nivón álló ujdonságaival a tavaszi szezon legsikerültebb estjének ígérkezik. A részletes programot rövidesen közölni fogjuk, egyelőre csak azt említjük fel, hogy az összes számok szerzői és előadói 4 es fronti tiszték, a nő szerepeket pedig Hevessy Mariska és Kálmán Mancsi művésznők vállalták. A próbák már javában folynak.

A nagy érdeklődésre való tekintettel a rendezőség szombat (11-ike) délig a helyekre elfogad előjegyzéseket; jegyeket lefoglalni és vásárolni személyesen vagy telefonon (Telefonszám 342), a 4-es pótzászlóalj parancsnokságánál, Erdőss hadnagynál lehet. Szombat déltől kezdve pedig jegyek a Frontszínház előadásaira a színházi jegypénztárnál válthatók.

Helyárak: Proscenium páholy 80 K. Páholy 50 K. Zsöllyeszék 15 K. Kőrszék 10 K. Támlásszék 6 K. Erkély 4 és 3 K. Másodemeleti ülőhely 1 50 K. Állóhely 1 K.

LEGUJABB.

A munkapárt értekezlete.

Budapest, május 10. (Saját tudósítónktól.) A munkapárt ma este *Beöthy László* elnöke alatt ülést tartott, amelyen gróf *Tisza István* ismertette mindazt, amit a képviselőház holnapi ülésén kifejtetni óhajt.

Palugyai Móric üdvözölte gróf *Tisza Istvánt*, aki válaszában kifejezte azon reményét, hogy most már a politikai válságok is nyugvóponttra fognak jutni. Emlékeztetett a régi szabadelvű pártra, amelynek feloszlásakor nem hitte volna, hogy még egyszer életre fog kelni; örvend, hogy a munkapárt kiállva a legnehezebb próbát s teljes erejében összetart.

Az értekezlet ezután megbizta gróf *Tisza Istvánt*, hogy fejtsse ki a párt álláspontját a Ház holnapi ülésén.

Ujabb támadás Ostende ellen.

Berlin, május 10. A Wolff ügynökség jelenti:

Május 10-én, reggel három órakor angol tengeri haderők heves ágyuzás után ismét záró támadást kíséreltek meg Ostende ellen. Parti ütegeink kitűnően vezetett tüzeleése visszavert több ellenséges hajót, amelyek mesterséges köd védelme alatt a kikötőbe akartak hatolni. Egy régi cirkáló, amelyet teljesen összelőttünk, a kikötő hajó útján kívül megfeneklett. A kikötő bejárata teljesen szabad.

Zátonyra került hajó fedélzetén csak halottakat találtunk. A legénységnek két életben maradt tagját, akik a tengerbe ugrottak, elfogtuk. Az eddigi megállapítások szerint legalább két motornaszádot lőttünk tönkre, egy monitort súlyosan megrongáltunk.

Az ellenség elzáró kísérlete ezzel teljesen megghiúsult, ismét hiába áldozta fel embereinek életét és járműveit.

A tengerészeti vezérkar főnöke.

Befejezték az osztrák-magyar dossier megvizsgálását.

Budapest, május 10. (Saját tudósítónktól.) Párisból jelentik: A külügyi bizottság tegnap kihallgatta *Fichont*, *Cambont* és *Martin Vilmost* és ezzel az osztrák magyar dossier tanulmányozását befejezte. A bizottság határozati javaslatot fogadott el, amely szerint az 1917-1918. évben történt béketár-

gyalásokról szóló tanuvallomások alapján megállapítja, hogy nem történtek olyan megbeszélések, amelyek Franciaország és szövetségeseire nézve elfogadhatók lettek volna a béke megkötésére.

Támadás Clemenceau ellen.

Budapest, május 10. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: A „*Humanité*” feltűnést keltő cikkben azt írja, hogy *Clemenceaunak* nincs joga ahhoz, hogy Franciaországot a lét vagy nem lét útjára vezesse anélkül, hogy erről Franciaországhoz kérdést intézzen. Az a mód, ahogy *Károly* király levelét *Clemenceau* kezelte, csak egy magán ember politikája lehet. *Clemenceau* a monarci egy njobb formáját akarja életre kelteni, de ez a szándéka sohasem fog sikerülni.

— Bűnös dolog — írja a *Humanité* — Franciaország népét abban a csalódásban ringatni, hogy a francia hadsereg kivívhatja a győzelmet, mert az osztrák-magyar monarchiát és Németországot nem lehet legyőzni sem teljesen, sem viszonylagosan. Franciaország a szíve vérével fizet meg *Clemenceaunak* és klikkjének ezért a magán politikáért.

Ausztria féltékenysége a Magyarországnak jutott román területért.

Budapest, május 10. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Nyomban a román békeszerződés megkötése után az osztrák lapokban féltékenység mutatkozott azon területi és pénzügyi előnyök miatt, amelyeket a békeszerződés Magyarország javára magában foglal.

A N. Fr. Pr. ma esti lapjában azt írja, hogy a román területek átengedése nem a monarchia egyik állama, hanem a kettős monarchia javára történt. Az átengedett területek végleges hovatartozásáról a lap szerint a monarchia kormányainak kell annak idején döntenet.

Személyi változások Ófelsége környezetében.

Budapest, május 10. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: herceg *Hohenlohe Schillingfürst* Konrád, Ófelsége első főudvarmestere egészségi okokból felmentését kérte. A király a kérést teljesítette s neki a Szent István rend nagykeresztjét adományozta, utódjául első főudvarmesterévé gróf *Hunyadi* József őrnagyot nevezte ki. — Ugyancsak egészségi okokra hivatkozva kérte felmentését Ó felségétől báró *Marterer* Ferdinánd gyalogsági tábornok, a kabinet iroda főnöke és főhadsegéd. Ófelsége ezt a kérést is teljesítette s a távozó főhadsegédnek a Lipót-rend nagykeresztjét adományozta a hadiékítménnyel. Utódjává a király báró *Zeidler* Egon vezérezredest, a kabinetiroda eddigi főnökének helyettesét nevezte.

Egy ruha ára 135—170 korona lesz.

Nők és családtagok is kapnak olcsó ruhát.

Ember Géza főispán, mint jelentették: személyesen járt a Népruházati Bizottságnál a tisztviselőknél ruhával való ellátása ügyében. A Népruházati Bizottság tegnap értesítette a főispánt, hogy a II. és III. osztályú kész, konfenkcióra elkészített ruhák munkabére 27 korona s csak oly esetekben javasolják e ruháknak Nagyváradon való elkészítését, ha az előállítási árral együtt a ruha 135—170 korona lesz.

Javasolja a bizottság, hogy elárusítással csak olyan kereskedőket bizzanak meg, akik

kész ruhák elárúsításával, nyersanyagok felhasználásával, ruhák elkészítésével foglalkoztak s akiket a Szétosztó Bizottság véleményére a főispán javaslatba hoz.

Az elosztási arány felemeléséhez a bizottság nem járult hozzá. A női alkalmazottak, valamint a közalkalmazottak családtagjainak ruhával való ellátásáról szintén a Népruházati Bizottság gondoskodik s most készíti elő az anyagszükségletet.

A kaftán.

Budapesten tegnap egy galiciait fogott el a rendőrség, akinek a kaftánjába néhány száz spulni cérna volt bevarrva több ezer korona értékben. Ez alkalomból írja Az Est „A kaftán” címen:

Ugy tudjuk, már régen megjelent a rendelet arról, hogy a galíciai menekülteknek haza kell költözniök, mert az ok, amely távozásra kényszerítette őket hazájukból, már megszűnt. Ennek ellenére Budapest még ma is tele van kaftánnal. A kaftán meg tele van cérnával, gyufával, fűszerrel, gyertyával, bőrrrel, szappannal, szóval mindenféle olyan nélkülözhetetlen szükségleti cikkel, ami erőszakosan eltűnt a piacról. A kaftánt tehát ki kell kutatni s kiűrités után gazdástól haladéktalanul vissza kell küldeni hazájába. Itt az ideje, hogy erélyesen fellépjenek az összes itt élősködő, áruhalmozó, áruelejtő, árdrágító idegenek ellen, akár galíciaiak, törökök, bolgárok, németek vagy osztrákok. Elég bajunk van nekünk az idevaló kapzsi, megtevédt bűnösökkel, az idegenekkel igazán kurtán elbánhatunk már végre. A vendégszeretnek, amellyel csunyán visszaélték, ideje lejárt. Haladéktalanul utilaput kell kötni a kártékony idegenek talpa alá.

A kaftánról ír az Uj Lap is érdekes kis adatokat a következőkben:

Legyen már vége a komédiának! Dobjuk le végre az álarcot, a szemérmes, a körültekintő, az óvatos megfontolás ócska álarcát, dobjuk le a keztyűt is a kezünkről és fogjuk csak marokra ezeket a mi galíciai vendégeinket! Szép szóval, udvarias rendőri kitessékeléssel nem sokra mentünk. A szigorubb eljárásoknál a protektorok enyhítettek a galíciaiak fájdalmait. Szünjön meg hát most végre az elnézés és lökjük ki illetékes helyen azokat a protektorokat, akik ezeknek a gyalázatos uzsoraüzletről élő galíciaiaknak a védelmére kelnek.

Miért nem lehet szabadulni tőlük? Azért, mert sohasem akartunk komolyan megválni tőlük. A fővárosi tanács kétezernek engedélyt is adott az ittmaradásra. Egy rész hirtelen hadfelszerelési gyárakban jelentkezett munkára. Mindig olyan helyen, ahol az üzemvezető zsidó. Ez azután a felvett munkásokat mint nélkülözhetetlen munkaerőt itt tartotta. Természetesen ez azt vonta maga után, hogy az egész család, a mispoche is itt maradt, mert hát rögtön gondoskodott az ittmarasztalt galíciai, hogy mint családfenntartó szerepeljen. Amíg az egyik gyárba járt, hogy itt maradhassanak, addig az ittmaradt családtagok árdrágítással, uzsorával és csempészéssel foglalkoztak. Voltak, a kik egyszerűen magyar állampolgárságot szereztek. Ennek persze a legrövidebb módját hamar megismerték. Egyszerűen adoptáltatták magukat valamelyik itteni zsidóval. Így például ismerjük a dob-utcai Bernstein Chaimot, a kinek kilenc ilyen adoptált fia van. Az öreg meg is él a hálás fiainak az adományából. Ilyen egész csomó örökbe fogadott galíciai él ma Budapesten, akikkel szemben tehetetlen a rendőrség, mert magyar (!) állampolgárok és nem lehet őket eltoloncolni.

Mikor Budapesten ilyen általános a felháborodás a galíciaiak ellen, akkor tiszteltetel kérdezzük Nagyvárad város érdemes tanácsától:

Meddig szándékozik itt tűrni a galíciaiakat? Talán megvárják megint a legközelebbi költözködési fertályt, hogy megint ne legyen lakás a galíciaiak miatt s akkor ismét a polgárság lakásait fogják rekvirálni akarni — a kaftánosok kedvéért?

..HIREK

* Zita királyné születésnapján a kapucinus zárda templomában ünnepi istentisztelet volt, a szent misét Ferdényi Kálmán dr. tábori lelkész tartotta. Megjelentek a katonai és polgári hatóságok képviselői s nagyszámu hívó.

* Falussy Árpád — államtitkár. Budapestről jelentik, hogy Falussy Árpád volt főispánt, Fráter Iván dr főispáni titkár unokabátyját a belügyi államtitkársággal megkínálták s ő ezt az állást elfogadta. Kinevezése holnap jelenik meg a hivatalos lapban.

* A balázsfalvi érsekválasztás. Balázsfalváról jelentik: Ma tartották meg a választózsínatot, amely Radu Demeter püspök azon kijelentése után, hogy az érseki székre nem reflektál, dr Suciu Vazul érseki helynököt 74 szavazattal, dr Hosszu Gyula püspököt 54 szavazattal, dr Frentiu Valér püspököt 49 szavazattal jelölte a balázsfalvi görög-katolikus érseki székre.

* Sonnenfeld Adolf halála. A legnagyobb nagyvárad papirkereskedő és nyomda: müintézet tulajdonosa, Sonnenfeld Adolf csütörtökön meghalt s tegnap el is temették. Halála mindenütt őszinte részvétet keltett, mert a tisztességes foglalkozását megbecsülő, ahhoz ragaszkodó kereskedőnek mintaképe volt, aki hivatását szerette és ahhoz ragaszkodott, Szakképzett, modern, minden vállalkozás iránt érzékkel bíró ember volt az elhunyt, aki egész életét szakadatlan munkával töltötte s így fejlesztette a hajdani Fritschbólt országos nevű vállalatá, amely a nagyvárad nyomdai müiparnak becsületet szerzett. Cukorbetegség sorvasztotta évek óta, amely válságosra fordult. Halálát özvegye, fiai, Gusztáv, aki a vállalat vezetését átveszi és fia Andor tüzérhadnagy, leánya Friedlaender Ernőné, menyé és kiterjedt rokonság gyászolja. Halálának hírére a városház tetején is megjelent a fekete lobogó, mert az elhunyt a törvényhatósági bizottságnak virilis jogon tagja volt, valamint a kereskedelmi és iparkamara beltagja. Közgazdasági tevékenysége pénzintézetekben nyert kellő helyet.

* A Károly király gyermeknyaralási akció rohamosan közeledik a megvalósulás felé. Ma délelőtt fél 12 órakor a városházán Ember Géza főispánál a hatóságok vezetői, tanítók, nőegyletek, egyházi hatóságok fejei tartanak ez ügyben értekezletet. Akik részt kívánnak venni e fontos anketén, telefonon forduljanak Debreczeny Lajos dr főispáni titkárhoz. Az értekezleten részt vesz Ruffy Pál min. tanácsos, a gyermekmenhelyek országos felügyelője is.

* Értekezlet a gyermeknapról. Ma délelőtt Ember Géza főispánál nagy értekezlet tartanak a jótékony egyesületek vezetői a gyermeknap megtartása ügyében. Ha valaki nem kapott meghívót, ezuton hívja meg a főispáni hivatal vezetője: Debreczeny Lajos dr titkár. A gyermeknap május 31., június 1. és 2. napjain lesz s legalább 10000 koronát kell összegyűjteni.

* Népszövetségi értekezlet a fogyasztási szövetkezet ügyében. A Kath. Népszövetség holnap, vasárnap d. u. 4 órakor a Kath. Kör Szent László termében nagyszabásu értekezletet tart a megalakítandó fogyasztási szövetkezet tárgyában. Az értekezleten, melyen a Hangya szövetkezet kiküldöttje is részt vesz, a Népszövetség vezetősége meghívta az egyes hivatalok képviselőit is. Az értekezleten a szövetkezet célját s a megalakítás módozatait fogják ismertetni és megbeszélni, egyben megindítják a legszélesebb körü agitációt, hogy a szövetkezet minél előbb megalakítható legyen és működését az év őszén megkezdhesse. A teremben a középső zsöllyék a hivatalok kiküldöttjei részére tartatnak fenn. A Népszövetség vezetősége kéri a tagok minél tömegebb megjelenését. Az értekezleten csak igazolt népszövetségi tagok és a köztisztviselők kiküldöttjei vehetnek részt.

* Gyűjtés a protestáns árvaházra. A Nagyvárad Protestáns Jótékony Egyesület hétfői gyűjtése fényes eredménnyel járt. Az összes bevétel 9026 korona 54 fillér volt, melyből 8200 korona mint tiszta jövedelem szolgálja az árvaház céljait.

* Esküvő. Varga József helybeli népfelkelő iparos ma déli fél 12 órakor tartja esküvőjét az olasz plébánia templomban Zilahi Mariska urleánnyal.

* A Nagyvárad—ujvárosi r. k. elemi fiúiskola növendékei Zita királyné születése napját hálaadó sz. mise után, kedves ünnepély keretében tartották meg. Szavaltak: Mayer Zoltán, Buzáth István és Dolák Árpád. Az ünnepi beszédet dr Lestyán Endre igazgató tartotta. Az erdélyi hadiárvák részére 25 koronát gyűjtöttek.

* Solymossy László báró meghalt. Loosi és egervári báró Solymossy László főrendiházi tag f. évi május hó 9 én reggel 7 órakor, életének 57 ik évében meghalt. Holttestét Zsákán tartandó beszentelés után Nagy-Loszra szállítják és ott f. hó 14-én helyezik a családi sirboltba.

* Hodossy megcsipte a csibészt. A városligeti tennispályán elveszett Fássy Márthának, Fássy Lajos dr. főügyész leányának értékes melltűje. Az ékszert Vargha Gyula labdaszedő fiu találta meg, akitől K. Simi nevű csibész erőszakkal elrabolta az értékes brost, azután átadta Polcz Ferenc nevű barátjának. Az ékszer felkutatásával Hodossy Lászlót, a ligeti tennispályák felügyelőjét bízták meg, aki rövidesen rájött a keresett ékszer hollétére. Felkereste Simi csibészt, aki nagy arcátlanul kijelentette, hogy az ékszer nála volt, tudja, hol van, de csak akkor lesz a tulajdonos kezében, ha megfizeti az árát.

— Mennyit? — kérdezte Hodossy.

— Ötven koronát, vágta ki a csibész szemtelenül.

— Jó, mondta Hodossy s kivett 50 koronát, de nekem hiteles tanu kell, hogy kifizettem a díjat. Menjünk a rendőrhöz.

Az őrségen Zsiros Mihály rendőrtizedes volt, aki nagy komolyan átvette az 50 koronát Hodossytól, mire a csirkefogó elment az ékszerért s elhozta. Mikor aztán a fickó a pénz után nyult, a rendőr szépen visszaadta a pénzt Hodossynak, az ékszert pedig elvitte Jánossy Gyula főkapitánynak, hogy juttassa jogos tulajdonosához. Mivel pedig Simi erőszakkal vette el a talált ékszert, azt nem jelentette be a rendőrségnek, sőt beszolgáltatását meggátolta s 50 koronát akart zsarolni, a rendőrség a közveszélyes csibész és társai ellen az eljárást megtorlás céljából megindította.

* **Halálozások.** Neszvadba Sándorné született Schmidt Mária 26 éves korában 9 én meghalt. Temetése ma, szombaton lesz az Uri-utca 31. számú gyászháztól. — Özv. Süttha Ignácné sz. Pércsy Mária 54 éves korában meghalt. Temetése tegnap volt.

* **Dolgos Náci szállodavezeték.** Mióta Révről visszakerült Dolgos Ignác, több volt a piros pont az arcán, de kevesebb a révbejutás alkalmá. Próbálkozott ezzel is, azzal is, nem izlett neki. Végre tegnap örömtől ragyogó arccal közölte:

— A Széchényibe vagyok, meghívott a Schuchné szállodavezetéknek. Elvállaltam, mi, hát ne? Irják meg szépen.

Megírjuk szépen s örvendünk, hogy Dolgos Ignác a kitünő vendéglős szállodavezeték lett.

* **A diadalmas férfi.** Egy tudós fiatal mérnök küzd a leghatalmasabb elemmel, a tüzzel, le akarja küzdeni, lehetetlenné akarja tenni korzalmrs pusztításait s a mikor évtizedes kísérletei eredménnyel járnak, felfedezte a csodaszert — egy bűnös elszánt ember szerelmi féltésből — merényletet követ el ellene és találmánya ellen. Am az igazi férfi új erővel dolgozik tovább s nemcsak a babért, hanem szerelme tárgyát a gyáros leányát is elnyeri. Ez rövid vázlatos meséje a Vigadó mozgó mai kemutatójának mely egy pompás kísérő műsor keretében csütörtökön és pénteken kerül vetítésre.

* **Lakást adok** takarításért magános házaspárnak. Kaczián ügyvéd, Uri-utca 15.

* **Eladó Béke-utca 4. sz. sarokház** két üzlethelyiséggel. Értekezni Halász-utca 27.

* **Legújabb római levelező-lapok** megérkeztek. Kaphatók darabonként 30 fillérért a „Tiszántúl” kiadóhivatalában.

* **Pemete- és hársfamézscukorka** elhárítja a köhögést és rekedtséget, hurutot, kiváló hangtisztító, oldó hatású. Egy csomag ára 1 korona. Kapható Németh Pál Arany kereszt gyógyszerárjában, a városháza mellett.

* **Egy üzlethelyiség** Nagyteleky és Arany János-utca sarkán levő házban augusztus 1-rc kiadó. Értekezni lehet Incze-irodában, Bémer-tér 3.

* **A Nagyváradi Hitelbank r.t.** tisztelettel értesíti t. üzletfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6 százalékos és 5 és fél százalékos kötvényeit a pénztári elismervény ellenében a hivatalos órák alatt kiadja.

* **Ör lakással és jó fizetéssel** felvétetik a Fekete sas részvénytársaságnál. Jelentkezni csak délután 3—5 óra között a részvénytársaság irodájában, Saspassage 22. számú lépcső, I. emelet.

* **Tyukszemirtő** három nap alatt elmulaszt tyukszemet, bőrkeményedést és szemölcsöket. Ara 2 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában Nagyváradi, Rákóczi-ut 7—B.

* **Egy ör felvétetik Fekete Sas részvénytársaságnál.**

* **Az Egyesült Bank és Takarékpénztár r.t.** ezután értesíti t. üzletfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6 %-os és 5 1/2 %-os kötvényeit a pénztári elismervény ellenében a hivatalos órák alatt kiadja.

* **Eladó 80—100000 drb. II. osztályu** tégla kedvezményes áron a Bányasor végén levő Guttmann-féle téglagyárban. Értekezhetni a Nagyváradi Kereskedelmi és Forgalmi bankban, Rimánóczy-utca 6. szám alatt.

VARRÓLÁNYOK és TANULÓLÁNYOK
jó fizetéssel felvétetnek
KESZTENBAUM JULISKA
fűzőszalonjában Rákóczi-ut

* **Gondnok** alkalmazást nyer a Fekete sas és Zöldfa részvénytársaságnál. Személyes jelentkezés csak délután 3—5 óra között Színház-u. 6 sz.

Kötött és szövöttáru különlegességek!
Gyönyörű kötött kabátok, blousok, selyem és flor harisnyák, keztyűk, svetterek, trikók, jouponok, selyem alaruhák. Nagy választék, méltányos árak. Tisztviselőknak árengedmény. Czillér Imre nagyáruházában,

* **Eladó 2 db. nagy kirakat** ércdöny, kisebb-nagyobb tükörűvek, portálkeretek, üzletelőtti ernyő keretei vasból, 7—8 méter hosszú pult márvánnyal, 2 db. kirakati ablak, továbbá ajtók, gázcsövek, vasrudak, vasoszlop, gázcsillárok stb. Telefon 213.

* **Poloskairtó Noksín** biztos, kipróbált, megbízható poloskák irtására. Ara 2-40 K, nagy üveg 5 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

* **Ne dobja ki pénzét új ruhákért,** mert a kitünően bevált ruhafestékekkel régi ruhadarabjait olcsó pénzért házilag átfestheti. Egy levél ára 50 fillér. Németh Pál Arany kereszt gyógyszerárjában, városháza mellett.

* **Tavaszi szeplők, májfoitok, bőrvörösség, kiütés, mitreszerek** ellen biztos az **IPOKRÉM.** Ara 3 kor. és szappan Vióra átmosó ára 6 korona. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

* **Nagyváradi Takarékpénztár** értesíti üzletfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6 százalékos és 5 és fél százalékos kötvényeit az annak idején kiadott „pénztári elismervények” ellenében a hivatalos órák alatt kiszolgáltatja.

* **Ruhafesték** valódi két oroszán H védjegyű minden színben kapható. Ara 70 fillér. Vizonteladók árengedményben részesülnek. Farkas István „Apolló” drogériája, Rákóczi-ut 7—B.

* **Kiadó üzlethelyiség.** A Zöldfa épületben a volt kávéházi helyiség (körülbelül 300 négyzetméter terület kiadó. Értekezhetni a „Fekete Sas és Zöldfa r.t.” irodájában, Saspassage 22. sz. lépcső, I. emelet. Telefon 14-00.

* **A Biharmegyei Takarékpénztár** értesíti t. üzletfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6%-os és 5 1/2 %-os végleges címleteit az elismervények beszolgáltatása ellenében az intézet pénztáránál a hivatalos órák alatt átvehetők.

* **Fényképészeti lemezek, papírok, vegyszerek, előhívók** stb. kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

Butorozott szobák kiadók Zöldfa-épület emeletén. Értekezhetni a szobakezelőnőnél.

IRODÁLOM

A „Vasárnapi Ujság” május 5-iki száma képekben és olvasni valókbán egyaránt bő tartalommal jelent meg. Szemere György új regényének és Arnold Bennet regényének folytatása mellett novellát közöl a szám Farkas Imrétől. Színházi cikket Schöpfung Aladártól s Csányi Károly cikkét az Iparművészeti Múzeum régi magyar urihímzés kiállításáról, melyet képekben is bemutat. Egyéb képei közt találjuk Bódy Tivadarnak, a székesfőváros új polgármesterének arcképét, Zádor István rajzát a bukaresti tárgyalásokról, pompás fényképfelvételeket a nyugati nagy harcokból, az olasz frontról és Ukrajnából, a M. kir. Operaház magyar ujdonságáról, május elsejéről stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 10 korona. — Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.)

Az **Uj Idők** legutóbbi számában Bródy Miksa folytatja A pofon című egy felvonásos életképét. Elbeszéléseket irtak: Zsoldos László: Irma énekel, Lázár István: A tavaszi álom. Verseket: Várnai Zseni: Fiam kiadattál, Forbáth Sándor: Csönd, Tenger.

alatti rapszódia, írta Vészy Margit. Vakság Irta Catulle Mendés. Fordított regényünk: Angelika, írta Crokef. Érdekessé teszik a füzetet Mühlbeck Károly fejlécei. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 9 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VI., Andrassy ut 16. szám.

Színház.

Heti műsor:

Szombat délután: Ocskay brigadéros.
Szombat este: Boszorkányvár.
Vasárnap délután: Márványmenyasszony.
Vasárnap este: A bor:

Nagy Margit. Szerződötési célból lépett fel csütörtökön a Csárdás királynő Sztári grófnő szerepében Nagy Margit. — Vállalkozása nem járt teljes sikerrel. Hangja kisterjedelmű és még nem egészen csiszolt s a mi főbaj: kivált beszéd közben érzik organumán némi bántó, szinpadra nem alkalmas moduláció. Erről később talán lefog szokni. Egyébként elég ügyesen mozog a szinpadon, van tehetsége, táncolni is jól fog tudni kellő nagy gyakorlat után. Kisebb társulatnál megfelel, nálunk egyelőre segédszínésznőnek lehetne szerződötteni, de Vigh Mancsi helyére semmi esetre sem.

A bérlők figyelmébe. A színház vezetősége a következőkben közli a közönséggel a bérletek lejáratát: Május 9 én, csütörtökön utolsó (60 ik) „A” bérllet; május 11-én, szombaton utolsó (60-ik) „C” bérllet; május 13 án, hétfőn utolsó (60-ik) „B” bérllet.

A boszorkányvár. Premiere-korának egyik legszenzációsabb sikerű operettje volt a Boszorkányvár, amelynek zenei értékei sohasem veszhetnek el és így méltán tarthat igényt a közönség legfokozottabb érdeklődésére a kitünő Boszorkányvár. A kiváló szépségű repriz szombaton este kerül színre, még pedig elsőrangú szereposztással, Erdélyi Miklós szinigazgató rendezésében.

Délutáni előadások. Szombaton délután Herczeg Ferenc állandóan vonzó történelmi drámája: Ocskay brigadéros kerül színre, vasárnap délután pedig a bájos zenéjű Márványmenyasszony tölti be a műsort.

E. Kovács Mariska fellépte. Vasárnap este Gárdonyi Géza pompás népsziművét, A bort eleveníti fel a szintársulat. Ennek az előadásnak a keretében a népszimű legjelentősebb női szerepében lép fel a színházi közönség legkedvencebb művésznője E. Kovács Marika, a kinek minden egyes felléptét méltán ünnepek tekintti a közönség, amely megtanulta ennek a differált egyéniségű művésznőnek értékes tudását becsülni.

A színház igazgatósága ügyes megbízható színházi szolgát keres. Jelentkezni lehet a színházi irodában.

Noé bárkája számot adott a Színházi Élet, Incze Sándor népszerű hetilapja és képből és írásban részletesen beszámol a Hatvany Lili darabjáról, amelyet a Belvárosi Színház mutatott be. A Noé bárkáján kívül a Görögtűzről, az Asszony és a Bábúról; szóval a hét minden érdekesebb eseményéről tájékoztat. Szomaházy István folytatja érdekes regényét, a Titokzatos szerzöt és a kottamelléklet Beregi ur, Marthon Géza kedves kupléja. Egyes szám ára 50 fillér. Kiadóhivatal VIII. Erzsébet körut 29.

Főszerkesztő: **Dr. KRÜGER ALADÁR.** Felelős szerkesztő: **Dr. PAPP KÁROLY.**

Kiadótulajdonos: Szent László-nyomda r. t.

Nyilttér.*

Árjegyzék:

Porcellán mozaik, fűvel	8
Majolika gyümölcs állvány	8
Majolika tálcá fogóval	8
Majolika cukortartó díszes	8
Majolika gyümölcs készlet	8
Vízes készlet csiszolt üveggel	8
Boros	8
Likör	8
Söröskészlet színes aranyozással	8
Boroskészlet színes	8
Vízskészlet színes	8
Likörkészlet színes	8
Befőttestkészlet kristály felvétel	8
Gyűrű dícs készlet kristály üveggel	8
Majolika fali ótártó színes	5
Majolika vízescanapé színes	6
Kenyér kosár színes üveggel	6
China ezüst cukortartó	6
China ezüst gyümölcs állvány	6
Majolika virágváza színes	6
Majolika virágfazék	6
Majolika dísz figura	6
Porcellán főzőlábos	6
Porcellán főzőfazék	6
Teakészlet színes aranyozással	40
Kávékészlet színes aranyozással	40
Fekete készlet színes aranyozással	80
Ebédőkészlet felszerelés, sz. aranyozással	120
Hidegfelmelegítő készlet, sz. aranyozással	25
Mosdókészlet színes fin. díszítéssel	80
Fali tükrök színes aranyozott kerettel	25
Asztali lámpa teljesen felszerelve	25
Függő	25
Teás pohár China ezüst foglalatban	6
Teás csésze szin. finom aranyozással	6
Kávé	6
Köpcésze	6
Főzőlábos barna tüdőző felület	6

Nippek, Figurák, Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt vizek, Konyhaberendezési cikkek, Képek, Ablaküvegezés.

Eladás nagyban és kicsinyben!!

KOMLUS TESTVÉREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaiüveg és díszműáru nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

Polgári Takarékpénztár r.t.
Nagyvárad, Kossuth-utca 6. sz.

Házakra és földekre legelőnyösebb a 10—15 évre szóló és

a kamattétel változatlan-
ságát előre biztosító kamatozó

jelzálogkölcsön, melyet szolid feltételek mellett a Polgári Takarékpénztár nyújt.

Nincs RAFFIA de a

LEGJOBB SVÉD SZÓLÓKÖTŐ-FONAL

kilónként 15—20 koronáért Helfy zsák és zsinagáruüzletben Nagyváradon, Kossuth-u. kapható.

A Püspök gyógyfürdő megnyílt.

tisztelettel értesítjük a gyógyulást kereső közönséget, hogy vasárnap április 28-ától

az összes fürdőink

rendelkezésre állanak és pedig I. oszt. női, I. oszt. férfi, tükröfürdők, kád, mór, iszap, uszoda, orvosi rendeletre kombinált fürdők is.

A Püspökfürdő

Nagyvárad legszebb kiránduló helye. Villanyvilágítás az egész fürdőtelepen és az összes szobákban.

Vendéglőinkben mindenről kellőleg gondoskodtunk.

Fürdővonatok május 1-től naponta rendszeresen közlekednek.

Tisztelettel A Fürdőigazgatóság.

Felső kereskedelmi és polgári iskolai magánvizsgákra előkészít felclősséggel a Donát-féle ker. magántanfolyam.

Minden hónapban kezdődik új ker. tanfolyam hölgyek részére

gyors- és gépírásra, ker. számtanra, könyvvitelre.

Beöthy Ödön-u. 30. Telefon 1000.

Beraktározás.

Áruk, butorok, termények stb. hosszabb vagy rövidebb időre való beraktározására megfelelő helyiségek, ezeken kívül boros- és szárazpincék, istállók, kocsiszínek is állanak rendelkezésre. A beraktározott árukat tűz- és betörés ellen biztosítjuk. Közelebbi felvilágosítással szolgál a

Fekete Sas és Zöldfa R.-T. beraktározási osztálya.

Iroda Sas-passaige 22. sz. lépcső. TELEFONSZÁM: 14-00.

TÖRLESZTÉSES KÖLCSÖNÖKET

legelőnyösebb feltételek mellett nyújt földbirtokra és nagyváradai házakra az

Egyesült Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagyvárad.

Vendéglő-megnyitás!

Karger-féle vendéglőt Csengeri-utca végén május 8-án MEGNYITOTTAM

Tekepályával együtt, elsőrendű meleg és hideg ételekről, finom boraimról pontos kiszolgálást nyújtok Vicsay-féle borokat mérek és azt melegen ajánlom.

Becses pártfogást kér

TELEFON: Deé István
602 szám. vendéglős.

A püspökfürdő

vasuti menetrendje:

Nagyváradról ind.: 9:50 2:19 4:39 8:10*

Püspökfürdőbe érke: 10:21 2:51 5:11 8:49*

Püspökfürdőből i.: 10:59 3:29 7:11 9:29*

Nagyváradra érke: 11:31 3:57 7:43 9:57*

A *-al jelzett vonatok csak ünnep- és vasárnap közlekednek.

IZSÁK LIDIA



Elsőrendű fűzőszalon

NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.

Parkszálloda épületében

Interurbán telefon:
11—53 szám.

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli fűző szállítója. — Tisztításokat és átalakításokat elvállalunk. Fűzők mérték után a legrövidebb idő alatt elkészítetnek.

Eladó ingatlanok:

Bémer-téren „Emke” 3 emeletes palota, Rulikovszky-ut 18 sz. 1 emeletes bérház, Nyomda-u. 4. sz. Vidor-féle ház nagy parkkal.

Felvilágosítást nyújt a Magyar Bank r.-t.

Betűszedő tanulóknak fiú és berakó tanulóknak leány

fizetéssel felvétetik

a Szent László-nyomda részv.-társaságnál.